

Vec C-391/22

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

14. jún 2022

Vnútroštátny súd:

Pécsi Törvényszék

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

7. jún 2022

Žalobkyňa:

Tüke Busz Közösségi Közlekedési Zrt.

Žalovaný:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága

Pécsi Törvényszék (Všeobecný súd Pécs, Maďarsko)

Rozhodnutie

[omissis]

Žalobkyňa: Tüke Busz Közösségi Közlekedési Zrt. ([omissis], Pécs [Maďarsko])

[omissis]

Žalovaný: NAV Fellebbviteli Igazgatósága (Riaditeľstvo štátnej daňovej a colnej správy pre opravné prostriedky, Maďarsko) ([omissis], Budapešť [Maďarsko])

[omissis]

Predmet sporu: Žaloba vo veci správneho súdnictva v daňovej oblasti

[omissis] [Úvahy týkajúce sa vnútroštátneho procesného práva]

Výroková časť

Pécsi Törvényszék (Všeobecný súd Pécs) [omissis] na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie podáva Súdnemu dvoru Európskej únie návrh na začatie prejudiciálneho konania s touto prejudiciálnou otázkou:

Sú rozhodnutie Nemzeti Adó- és Vámhivatal (Riaditeľstvo štátnej daňovej a colnej správy) prijaté v prejednávanej veci a prax tohto orgánu, podľa ktorých „do oblasti pravidelnej prepravy cestujúcich nespadajú najazdené kilometre potrebné na údržbu dopravných prostriedkov pravidelnej prepravy cestujúcich a ani najazdené kilometre potrebné na natankovanie“, zlučiteľné so smernicou Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny?

[omissis] [Úvahy týkajúce sa vnútroštátneho procesného práva]

Odôvodnenie

I. Stručné zhrnutie skutkového stavu

Žalobkyňa počas posudzovaného obdobia (rok 2017) vykonávala činnosť prepravy cestujúcich na základe zmluvy o službách vo verejnom záujme. V rámci tejto činnosti požiadala o vrátenie spotrebnej dane z plynového oleja. Daňový úrad

zistil, že žalobkyňa si uplatnila právo na vrátenie spotrebnej dane nielen z plynového oleja, ktorý používala pri svojej činnosti prepravy cestujúcich, ale aj z plynového oleja, ktorý používala pri svojej činnosti zameranej na zabezpečenie prevádzky vozidiel (oprava, údržba, tankovanie). V dôsledku toho daňový úrad zvýšil sumu spotrebnej dane z energetických výrobkov za mesiace január až december 2017 o sumu spotrebnej dane za palivo uvedené v prepravných plánoch týkajúcich sa dôb opráv a údržby.

Žalovaný sa vo veci odvolal na predchádzajúce súdne rozhodnutia, ako je uvedené nižšie.

V rámci činnosti prepravy mala žalobkyňa postavenie poskytovateľa služieb a príjemcami služby boli cestujúci.

Pojem poskytovanie služieb je v občianskom práve definovaný ako úkon, ktorý príjemca môže požadovať od poskytovateľa alebo ktorý je poskytovateľ povinný vykonať na základe zmluvy.

Poskytovanie služieb je právnym vzťahom medzi poskytovateľom a príjemcom. Poskytovateľ vykonáva činnosť v prospech príjemcu za protihodnotu, ktorá je spojená s výkonom činnosti. Žalobkyňa bola povinná poskytovať službu osobnej dopravy a príjemcami boli cestujúci, ktorí službu využili, takže poskytnutie služby, ako aj súvisiacich doplnkových služieb, možno vykladať len vo vzťahu k týmto osobám. Za doplnkové služby možno považovať len činnosti, na ktoré sa vzťahuje hlavný záväzok, ako je klimatizácia alebo kúrenie. Patrí medzi ne napríklad aj preprava batožiny, psov alebo bicyklov. Všetky majú spoločné to, že pôvodcom je poskytovateľ služby, teda žalobkyňa, že osoba, ktorej je služba určená, je príjemca, teda cestujúci, a že doplnkovú službu možno poskytnúť za úhradu (napríklad preprava psov, bicyklov, batožiny sa platí osobitne).

Do tohto rozsahu však nemožno zahrnúť opravu a údržbu autobusov. Cestujúci, ktorý je príjemcom služby, nie je subjektom tohto právneho vzťahu, keďže uvedená činnosť sa neuskutočňuje medzi ním a poskytovateľom, teda žalobkyňou. Žalobkyňa touto činnosťou (oprava a údržba) zabezpečuje jednu zo základných podmienok svojej prevádzky a nie je poskytovateľom tejto služby, ale jej príjemcom. Cestujúci nie sú v žiadnom prípade súčasťou tohto záväzkového vzťahu a už vôbec nemožno tvrdiť, že existuje protihodnota, teda že cestujúci musia žalobkyňi platiť náklady na opravu a údržbu v tom zmysle, že žalobkyňa ako poskytovateľ služby môže tieto náklady výslovne účtovať cestujúcim.

Vzhľadom na vyššie uvedené prax daňového orgánu teda spočíva v tom, že poskytovateľ služby má právo na odpočítanie spotrebnej dane v súvislosti s určitými druhmi prepravami, ale nie v súvislosti s cestami uskutočnenými za účelom údržby autobusov, aby sa opravili ich technické problémy alebo aby mohli natankovať.

Z uvedených dôvodov žalovaný vo svojom rozhodnutí konštatoval, že žiadosť žalobkyne o vrátenie spotrebnej dane za cesty uskutočnené na účely opravy a údržby je v rozpore so zákonom.

II. Príslušná vnútroštátna právna úprava

A jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (zákon č. CXXVII z roku 2003 o spotrebných daniach a o osobitných pravidlách distribúcie výrobkov podliehajúcich spotrebným daniam; ďalej len „predchádzajúci zákon o spotrebných daniach“) v § 7 stanovuje, že na účely tohto zákona:

51. plynový olej je pohonná hmota uvedená v § [52] ods. 1 písm. d), ktorá sa používa na tieto účely:

- a) prepravu tovarov za úplatu alebo pre vlastnú potrebu motorovými vozidlami alebo prívesovými súpravami (ťahačom) určenými výlučne na prepravu tovarov po ceste a s prípustnou celkovou hmotnosťou najmenej 7,5 tony; alebo
- b) pravidelnú alebo príležitostnú prepravu cestujúcich motorovým vozidlom kategórie M2 alebo M3, ako sú určené v ministerskej vyhláske o technickej kontrole cestných vozidiel.

A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (zákon č. LXVIII z roku 2016 o spotrebných daniach; ďalej len „nový zákon o spotrebných daniach“) v § 3 ods. 2 stanovuje, že pokiaľ ide o zdaňovanie energetických výrobkov, na účely tohto zákona:

21. plynový olej je pohonná hmota používaná na tieto účely:

- a) prepravu tovarov za úplatu alebo pre vlastnú potrebu motorovými vozidlami alebo prívesovými súpravami (ťahačom) určenými výlučne na prepravu tovarov po ceste a s prípustnou celkovou hmotnosťou najmenej 7,5 tony; alebo
- b) pravidelnú alebo príležitostnú prepravu cestujúcich motorovým vozidlom kategórie M2 alebo M3, ako sú určené v ministerskej vyhláske o technickej kontrole cestných vozidiel.

Podľa § 113 ods. 3 nového zákona o spotrebných daniach majú osoby, ktoré v mestskej a medzimestskej doprave prevádzkujú autokary a autobusy kategórie M2 a M3, ako sú určené v ministerskej vyhláske o technickej kontrole cestných vozidiel, právo na vrátenie dane zo zemného plynu použitého na túto činnosť.

A személyszállítási szolgáltatásokról szóló 2012. évi XLI. törvény (zákon č. XLI z roku 2012 o službách osobnej dopravy; ďalej len „zákon o službách osobnej

dopravy“) v § 2 bode 29 definuje službu vo verejnej osobnej doprave ako službu osobnej dopravy poskytovanú na základe zmluvy o službách vo verejnom záujme v zmysle článku 2 písm. a) nariadenia (ES) č. 1370/2007.

Podľa § 2 bodu 30 zákona o službách osobnej dopravy sa službou osobnej dopravy rozumie preprava cestujúcich jedným z vozidiel uvedených v tomto zákone na základe zmluvy a za úhradu, ako aj príslušné doplnkové služby.

Podľa § 152 písm. h) nového zákona o spotrebných daniach je účelom tohto zákona prebratie tohto aktu Únie: Vykonávacie rozhodnutie Komisie 2012/209/EÚ z 20. apríla 2012 o uplatňovaní ustanovení smernice Rady 2008/118/ES o kontrole a preprave na určité prídavné látky v súlade s článkom 20 ods. 2 smernice Rady 2003/96/ES.

III. Príslušná právna úprava Únie

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 z 23. októbra 2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 1191/69 a (EHS) č. 1107/70 [zmenené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2338 zo 14. decembra 2016], článok 2 písm. a) a e):

„Na účely tohto nariadenia:

- a) ‚verejná osobná doprava‘ sú služby osobnej dopravy všeobecného hospodárskeho záujmu, ktoré sa poskytujú verejnosti na nediskriminačnom a nepretržitom základe;
- e) ‚záväzok vyplývajúci zo služieb vo verejnom záujme‘ je podmienka vymedzená alebo určená príslušným orgánom s cieľom zaručiť také služby vo verejnom záujme v osobnej doprave, ktoré by poskytovateľ, ak by zohľadňoval svoj obchodný záujem, neposkytoval alebo neposkytoval v rovnakom rozsahu alebo za rovnakých podmienok bez odmeny.“

Podľa článku 4 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia zmluvy o službách vo verejnom záujme a všeobecné pravidlá jasne stanovia záväzky vyplývajúce zo služieb vo verejnom záujme vymedzené v tomto nariadení a špecifikované v súlade s jeho článkom 2a, ktoré má poskytovateľ služieb vo verejnom záujme splniť, a dotknuté geografické územia.

Článok 7 smernice 2003/96 definuje pojem plynový olej:

„3. ‚Plynový olej používaný ako pohonná hmota na komerčné účely‘ je pohonná hmota používaná na tieto účely:

...

- b) pravidelnú alebo príležitostnú prepravu cestujúcich motorovým vozidlom kategórie M2 alebo M3, ako sú určené v smernici Rady 70/156/EHS zo 6. februára 1970 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa technického oprávnenia motorových vozidiel a ich prívesov.“

IV. Okolnosti a dôvody, ktoré odôvodňujú začatie prejudiciálneho konania

Žalobkyňa požiadala o začatie prejudiciálneho konania, pričom uviedla, že sa jej nepodarilo nájsť žiadny rozsudok Súdneho dvora Európskej únie, ktorý by poskytol právny výklad. Navrhla preto, aby vnútroštátny súd začal takéto konanie s cieľom ukončiť právnu neistotu týkajúcu sa výkladu pojmov uvedených v právnom predpise. Ďalším dôvodom na začatie tohto konania je podľa jej názoru skutočnosť, že pokiaľ je jej známe, všetky maďarské podniky cestnej osobnej dopravy bez výnimky postupujú pri plnení svojich daňových povinností rovnako ako ona (vrátane podnikov, ktoré sú vo vlastníctve štátu), čo ponecháva celý sektor v súvislosti s touto problematikou v neistote. S odvolaním sa na § 113 ods. 3 nového zákona o spotrebných daniach uvádza, že toto ustanovenie umožňuje vrátenie spotrebnej dane z plynu, ktorý autobusy na zemný plyn používajú počas svojej činnosti (teda nielen počas ciest na prepravu cestujúcich), a že preto by nebolo odôvodnené prijať odlišné pravidlo na vrátenie spotrebnej dane z plynového oleja.

[omissis] [Úvahy týkajúce sa vnútroštátneho procesného práva]

Pécs, 7. júna 2022.

[omissis]

[podpis]